

RIZIKA SPOJENÁ S KANÁLY NA WHATSAPP

Kamil KOPECKÝ

Populární messenger WhatsApp už dávno není jen prostředkem pro zasílání zpráv mezi kamarády. Uživatelé využívají také skupiny a od roku 2023 i tzv. kanály — formy komunikace, kde jeden či více autorů sdílí obsah a sledující mohou reagovat. Pro děti je to přitažlivé: možnost sledovat trendová videa, získávat pozornost, bavit se s vrstevníky... a mít dosah měřitelný počty followerů a lajky/srdíčky či v případě WhatsAppu lilky. Ale právě tady číhají nebezpečí — často skrytá, ale velmi reálná.

Jak fungují skupiny a kanály

Kanály byly oficiálně spuštěny v červnu 2023 a už od počátku lákaly uživatele svou jednoduchostí a možností šířit obsah rychle a masově. Fungují tak, že dítě může sledovat příspěvky, reagovat, ale nevidí odpovědi ostatních. Umožňují větší dosah s menší kontrolou nad publikem. Skupiny naopak umožňují vzájemnou komunikaci mezi členy.

Děti bývají lákány kreativními názvy typu „tajné zprávy“, „VIP skupinka“ či „zdroj videí“, a často jsou povzbuzovány k tomu, aby sdílely co nejvíce — fotky, videa, osobní informace. Někdy dokonce zakládají vlastní kanály — například natáčí tzv. módní haul videa a vyzývají sledující, aby jim psali „tajné zprávy“. Tak se potenciálně dostávají do kontaktu s úplně neznámými osobami. A riziko roste.

Věková hranice a realita v ČR

WhatsApp je zároveň jednou z mnoha aplikací, u které děti nerespektují minimální věkový limit. Přestože samotná platforma uvádí hranici 13 let, **v České republice a dalších zemích EU platí od roku 2019 na základě GDPR hranice ještě vyšší — 15 let.** Mladší děti by tedy aplikaci neměly používat bez souhlasu rodičů. V praxi se ale toto pravidlo téměř nevymáhá a WhatsApp běžně využívají i děti ve věku 10–11 let. Rodiče tuto skutečnost často přehlížejí nebo nad ní mávnou rukou, ačkoli právě nedostatečná zralost a chybějící dohled činí rizika používání aplikace ještě výraznějšími.

Rizikový obsah

V praxi může mít komunikace ve skupinách a kanálech velmi nepříjemné důsledky. Obsah, který děti sdílí — ať už fotografie, krátká videa nebo statusy — mohou okamžitě ztratit kontrolu nad tím, kdo to vidí, kdo to ukládá, kdo si dělá screenshoty či dále šíří. V prostředí skupin a kanálů s množstvím členů se jednou odeslaný materiál může rychle rozšířit mimo původní kruh.

Ještě závažnějším problémem je obsah, který se v těchto skupinách objevuje. Nejde jen o běžně nevhodné nadávky nebo násilná videa. Často se zde sdílí **pornografie (včetně dětské), nacistická a extremistická propaganda, nenávistné ideologie, či materiály podporující a oslavující konzumaci drog.** V některých případech byly popsány i skupiny s brutálními záznamy násilí, dokonce vražd.

Takové prostředí představuje vážné riziko jak pro psychiku dětí, tak pro jejich hodnotovou orientaci a sociální vývoj. Některé děti mohou být vystaveny materiálům, které by jinak nikdy nevyhledaly, a mohou na ně působit silně traumatizujícím dojmem. U menších dětí je toto riziko ještě výraznější — mohou prožít šok, strach, noční můry či dlouhodobé trauma z kontaktu s násilnými nebo brutálními záznamy.

Podvody a zneužití účtů

Dalším problémem jsou **sofistikované podvody šířené přes WhatsApp**, před kterými opakovaně varuje i Policie ČR.

Podvodníci často získají přístup k existujícím účtům — například přesměrováním oběti, aby zadala ověřovací kód — a poté si „vypůjčí“ identitu skutečného uživatele (někdy však stačí jen původní účet zkopírovat, tzv. naklonovat). Z tohoto převzatého účtu odesílají zprávy kontaktům s naléhavou výzvou: „Pomoz mi, ztratil jsem telefon / mám problém / potřebuji půjčku.“ Podobné zprávy vypadají věrohodně — často jsou formulovány jako zprávy od přátel nebo rodiny. Někdy je styl psaní mírně odlišný, ale mnoho lidí si toho nevšimne. Pokud oběť klikne na odkaz nebo zadá kód, účet je ztracen a podvod pokračuje napříč kontakty.

Banky i bezpečnostní experti upozorňují, že jde o jednu z nejrychleji se šířících forem útoku. Pokud už peníze odejdou, bývá jejich návrat téměř nemožný.

Prevence a doporučení pro rodiče

Rodiče musí být v této oblasti aktivní a systematictí. Je důležité vést s dítětem otevřený dialog: vysvětlete, co je soukromí, proč se někdy skrývají informace a proč nelze vše sdílet s velkou skupinou. Děti si často neuvědomují, že prostřednictvím zdánlivě nevinných příspěvků prozrazují mnoho detailů o svém soukromí — například kde bydlí, kdy nejsou doma, s kým tráví čas nebo jaké mají záliby. Nemluvte o tom, že často sdílejí také velmi intimní fotografie či videa. Tyto informace mohou být v budoucnu proti nim zneužity — k manipulaci, vydírání, nebo dokonce k osobnímu ohrožení.

Dohodněte si pravidla: které aplikace nebo kanály smí být použity, v jakém věku, za jakých podmínek. U WhatsAppu zkontrolujte nastavení ochrany soukromí: například kdo může přidávat dítě do skupin (doporučuje se volba „Moje kontakty“ nebo omezenější možnosti), skrýt telefonní číslo, profilovou fotografii a stav, nastavit, aby média ze skupin automaticky neukládala do galerie zařízení.

Zabezpečení účtu je klíčové: aktivujte dvoufázové ověření, pravidelně kontrolujte připojená zařízení a buďte obezřetní v tom, že dítě nikdy nesdílí ověřovací kódy s nikým — i když zpráva tvrdí, že jde o pomoc od známého. Pokud obdrží žádost o peníze nebo

pomoc skrze WhatsApp, mělo by dítě ověřit mimo aplikaci — zavolat, poslat jinou zprávu nebo se obrátit na rodiče.

V krizových situacích, kdy dojde ke zneužití účtu nebo finanční ztrátě, je důležité neprodleně kontaktovat banku, místní policii a také nahlásit útok příslušným ochranným institucím.

Nakonec, podporujte digitální gramotnost: uče děti ověřovat zdroje, dívat se kriticky na výzvy typu „zapojte se do soutěže, napište hodně komentářů“, rozpoznávat manipulaci. Zároveň posilujte i reálné, offline zájmy — sport, umění, přátelství mimo obrazovku.

Závěr

WhatsApp skupiny a kanály nejsou samy o sobě hrozbou. V rukou dítěte, které je připravené, vedené a má rodičovskou podporu, mohou sloužit jako užitečný komunikační nástroj. Pokud ale děti aplikaci používají předčasně, bez dozoru a bez znalosti rizik, mohou se velmi rychle dostat do prostředí plného nebezpečného obsahu, manipulací či podvodů. Rodiče jsou v tomto ohledu poslední linií obrany — a jejich role je nezastupitelná.

K tématu doporučuji:

Rychlíková, A. [Vím, co se děje u vaší dcery v pokojíčku. Kanály na WhatsAppu lákají i desetileté dívky, sdílejí tam téměř vše.](#)

PageNotFound.

Prchalová, B. [Vraždy a porno na Whatsappu: Děti jsou přidávány do chatovacích skupin se závadným obsahem. Jak je chránit?](#) Reflex.

Pro E-Bezpečí
Kamil Kopecký
Univerzita Palackého